

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w 11-12 kwietnia 2015 r. na kierunku „administracja” prowadzonym w obszarze nauk społecznych na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na Wydziale Administracji Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Poznaniu

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: dr hab. Tadeusz Bąk – członek PKA

członkowie: prof. dr hab. Stanisław Wrzosek – ekspert PKA

dr hab. Jan Izdebski – ekspert PKA

dr hab. Kamil Kardis – ekspert ds. międzynarodowych

Artur Gawryszewski – ekspert PKA ds. formalno-prawnych

Patrycja Florczyk – ekspert PKA ds. studenckich

Krótką informacja o wizytacji

Ocena jakości kształcenia na kierunku „administracja” prowadzonym na Wydziale Administracji Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Poznaniu została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2014/2015.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu wizytującego został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitacji zajęć, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac dyplomowych.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu wizytującego.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1.Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę¹.

¹ Punkty 1 – 8 wraz z podpunktami odpowiadają kryteriom określonym w Statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

1) *Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki.*

Ocena powiązania założonej koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku z misją Uczelni oraz ze strategią jednostki.

Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości w Poznaniu prowadzi kształcenie na kierunku administracja (profil ogólnoakademickim) studiach pierwszego i drugiego stopnia w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Kierunek studiów do których odnoszą się efekty kształcenia został przypisany do obszaru nauk społecznych, dziedziny nauk prawnych i dyscypliny naukowej jaką jest nauka o administracji i prawo. Na wizytowanym kierunku studiów Uczelnia przekazuje studentom wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne do podjęcia aktywności zawodowej w obszarze nauk społecznych z ukierunkowaniem na nauki o administracji i prawie. Dotyczy to zarówno studiów pierwszego, jak i drugiego stopnia. Przy czym studia drugiego stopnia dają także podstawę do podjęcia i rozbudowania zainteresowań badawczych. Uczelnia kładzie nacisk na umiejętność samodzielnego zdobywania, porządkowania i interpretowania informacji prawnych. Szczególną uwagę zwraca się na umiejętność stosowania w praktyce prawa administracyjnego, korzystania z orzecznictwa, zdolności analitycznego myślenia, poprawnej merytorycznej argumentacji w decyzjach prawnych, administracyjnych i organizacyjnych. Ponadto zakładana koncepcja kształcenia ma przygotować studentów do sprawnego wykorzystania w pracy zawodowej nowoczesnych technologii informacyjnych. Uczelnia w swej koncepcji kształcenia zakłada przygotowanie studentów do samodzielnego pogłębiania i poszerzania swojej wiedzy, która umożliwia im elastyczne dostosowywanie się do zmieniającej się sytuacji na rynku pracy. Zespół Oceniający stwierdza, że koncepcja kształcenia nawiązuje do misji i strategii Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Poznaniu, którą jest budowanie kultury nowoczesnej administracji tak w skali mikro jak i makro. Nastawiona jest na wspieranie indywidualnego rozwoju studentów, doskonalenie kompetencji, zdobywanie nowej wiedzy i poznawanie nowych technik w zakresie zarządzania administracją.

- *Ocena stopnia różnorodności i innowacyjności oferty kształcenia oraz możliwości jej elastycznego kształtowania.*

Koncepcja kształcenia przewiduje duży stopień różnorodności i elastyczności kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia kierunku administracja. Studenci mają do wyboru jedną z siedmiu specjalności, a w wyjątkowych sytuacjach także drugą. Uczelnia proponuje następujące specjalności: administracja publiczna, administracja bezpieczeństwa i porządku

publicznego, prawo i ochrona pracy, zarządzanie w administracji, prawo dla biznesu, administracja gospodarcza, prawo energetyczne w gospodarce i administracji.

Ponadto studenci na studiach pierwszego stopnia mają moduły i przedmiotów do wyboru. Regulamin studiów przewiduje dla studentów szczególnie uzdolnionych kształcenie w oparciu o indywidualny plan studiów, w którego uzgodnieniu uczestniczy student, opiekun naukowy i Dziekan. Dla studentów znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej regulamin przewiduje indywidualną organizację studiów, której zakres uzgadnia ze studentem Dziekan.

2) Wewnętrzni i zewnętrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na danym kierunku studiów, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju.

- *ocena udziału zewnętrznych i wewnętrznych interesariuszy w procesie ustalania koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku, poziomie i profilu studiów, w tym określenia celów i efektów kształcenia oraz perspektyw rozwoju.*

W procesie ustalania koncepcji kształcenia na kierunku administracja, która obejmowała m.in. określanie celów i efektów kształcenia oraz perspektyw rozwoju permanentny udział biorą pracownicy naukowo-dydaktyczni, studenci, szczególnie Samorząd Studencki i studenci z Koła Studenckiego „Enactus”, pracownicy administracji uczelni, szczególnie Dziekanatu, Centrum Obsługi Studenta, Biura Karier i Praktyk studenckich. W procesie tym aktywnie uczestniczą władze Uczelni, a szczególnie Dziekan Wydziału Administracji oraz Komisja ds. Jakości Kształcenia kierowana przez Prorektora, której posiedzenia odbywają się kilka razy w roku akademickim. Również w procesie ustalania koncepcji kształcenia na kierunku administracja permanentny udział biorą także interesariusze zewnętrzni, do których możemy zaliczyć: Wojewódzki Urząd Pracy (umowa o współpracy zawarta w dniu 9.12.2009 r.), Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu (siedziba w sąsiedztwie Uczelni), Firmę konsultingowo-doradczą MTDC, PASSAT Paweł Pietrzyk, Holding Edukacyjny Sp. z o.o. w Poznaniu (założyciel Uczelni).

Zespół Oceniający stwierdza, że pogłębione konsultacje dotyczące perspektywy rozwojowej były prowadzone wśród licznych podmiotów administracji publicznej, m.in.: Urząd Miasta Poznania, Urząd Miasta Zielona Góra, Starostwo Powiatowe w Nowej Soli, Gmina Oborniki Wlkp., Gmina Siedlisko, Urząd Miasta Gniezno, Urząd Miasta Pniewy, Urząd Miasta Grodzisk Wielkopolski oraz podmiotów prowadzących rozbudowaną

działalność administracji biznesowej, m.in.: Cap Gemini Administration we Wrocławiu, Deloitte Polska, PGE Administracja Amica Wronki, Impaq, Polfarma, Orlen, ENEA. Swą opinię na temat koncepcji kształcenia na kierunku administracja o profilu ogólnoakademickim przedstawili między innymi następujących interesariuszy zewnętrznych: Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu oraz Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego. W roku 2014 Uczelnia podjęła współpracę z współwłaścicielem i członkiem zarządu Management Training & Development Center. Jego wieloletnie doświadczenie w prowadzeniu projektów szkoleniowych jest wykorzystywane do doskonalenia programów kształcenia. Obecnie przedstawiciel tej firmy został członkiem Rady Programowej.

Zgodnie z dokumentacją przedstawioną w trakcie wizytacji, Samorząd Studencki opiniuje zgodnie z art. 68 ust.1 Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym plany i programy studiów. Studenci wizytowanego kierunku studiów w pełni uczestniczą w procesie ustalania koncepcji kształcenia oraz włączeni są w prace nad określaniem celów i efektów kształcenia. Podczas prac Komisji ds. Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia studenci wspólnie z kadrą naukowo-dydaktyczną konsultują koncepcję kształcenia i kwestie efektów kształcenia. Z odpowiednim wyprzedzeniem przedstawiciele studentów będący członkami ww. gremiów otrzymują materiały będące przedmiotem dyskusji posiedzeń, co umożliwia im skonsultowanie zmian i poinformowanie pozostałych studentów o aktualnych pracach nad programem kształcenia. Aktywność podejmowaną w tym zakresie przez studentów oraz ich udział w całym procesie należy ocenić pozytywnie. Ponadto podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA, studenci wyrazili opinię, że poprzez wskazane wyżej rozwiązania mają poczucie odpowiedniego wpływu na kształt programu studiów.

Ocena eksperta międzynarodowego:

AD1. Z danych przekazanych Zespołowi Oceniającemu PKA wynika, że jednostka, na której realizowany jest oceniany kierunek określiła i sformułowała strategię bez odniesienia do procesu internacjonalizacji.

AD2. W roku 2014 Uczelnia podjęła współpracę z firmą Management Training & Development Center, specjalizującą się w prowadzeniu projektów szkoleniowych. Efektem współpracy jest doskonalenie programów kształcenia. Programy szkoleniowe MT&DC są efektem współpracy z Educational Services Institute International - globalnym liderem w zakresie zarządzania projektami oraz The George Washington University (GW) School of

Business and Public Management – elitarną uczelnią będącą jednym z najsilniejszych ośrodków edukacyjnych w zakresie zarządzania i administracji publicznej w USA.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Koncepcja kształcenia na kierunku *administracja* w pełni odpowiada misji Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Poznaniu wpisuje się w strategię i misję Uczelni. Aktualne działania podejmowane w związku z prowadzeniem ocenianego kierunku studiów wspierają realizację celów strategicznych Uczelni.

2) Interesariusze zewnętrzni, jak przedstawiciele jednostek administracji publicznej oraz podmiotów gospodarczych aktywnie uczestniczą w ustalaniu koncepcji kształcenia na kierunku *administracja*. Przedstawiciele studentów w Samorządzie Studenckim są zaangażowani w prace komisji programowej oraz doskonalenie procesu dydaktycznego. Opiniują plany i programy studiów zgodnie z Ustawą.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie.

- 1) Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu, kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku; zakładane efekty kształcenia na kierunkach o profilu praktycznym uwzględniają oczekiwania rynku pracy lub wymagania organizacji zawodowych, umożliwiające uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu, a na kierunkach o profilu ogólnoakademickim wymagania formułowane dla danego obszaru nauki, z której kierunku się wywodzi; opis efektów jest publikowany.

Założone efekty kształcenia na kierunku Administracja zostały opracowane na podstawie Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego oraz Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Program kształcenia dla kierunku Administracja (studia I stopnia, profil kształcenia: ogólnoakademicki) obejmuje opis zakładanych efektów kształcenia i stanowiący

opis procesu kształcenia prowadzącego do uzyskania tych efektów. Opis zakładanych efektów kształcenia dla kierunku *Administracja* w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych uwzględnia efekty kształcenia właściwe dla danego kierunku studiów odpowiadające efektom kształcenia dla obszaru nauk społecznych, z którego wyodrębniony został kierunek studiów. Efekty kształcenia dla studiów I i II stopnia na kierunku *Administracja* przyjęte zostały Uchwałą nr 6/2014 Rady Programowej Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Poznaniu z dnia 29 maja 2014 r. w sprawie zatwierdzenia planów studiów na kierunku „administracja”. Program kształcenia został skonstruowany tak, aby kształtować wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne umożliwiające podjęcie pracy w zawodzie pracownika administracji.

Uczelnia dla kierunku administracja na studiach I stopnia określiła łącznie 29 efektów, w tym w zakresie wiedzy 12, umiejętności 9 oraz kompetencji 8. W opisie efektów kształcenia prawidłowo odzwierciedlono związek kierunku z naukami o administracji, naukami prawnymi oraz naukami o polityce.

Uczelnia dla kierunku administracja na studiach II stopnia określiła łącznie 29 efektów, w tym w zakresie wiedzy 12, umiejętności 9 oraz kompetencji społecznych 8. W opisie efektów uwzględniono bardziej pogłębioną i zaawansowaną wiedzę i umiejętności w stosunku do studiów I stopnia. Wymagania określone na stopniu II są wyższe, przewidują umiejętności właściwego analizowania przyczyn i przebiegu procesów i zjawisk społecznych, formułowania własnych opinii na ten temat oraz stawiania hipotez badawczych i ich weryfikacji. Odpowiada to specyfice i wymogom studiów II stopnia.

Efekty dla poszczególnych przedmiotów zostały sformułowane w Kartach przedmiotów w części „Efekty kształcenia”. Dla każdego przedmiotu sformulowano na ogół 9 efektów. Efekty przedmiotowe zostały sformułowane w sposób pozwalający podkreślić charakter danego przedmiotu. Słownictwo użyte w opisach efektów kształcenia jest uporządkowane, prawidłowe i pozostaje na właściwym poziomie szczegółowości. Metody konstrukcji efektów przedmiotowych w kartach przedmiotów są analogiczne dla studiów I i II stopnia.

Po analizie dokumentacji przedstawionej Zespołowi Oceniającemu w trakcie wizytacji, należy stwierdzić, że założone specjalnościowe oraz przedmiotowe/modułowe efekty kształcenia dla studiów I, jak i II stopnia zgodne są z kierunkowymi efektami oraz poziomem studiów i profilem kształcenia. System kształcenia na kierunku *Administracja* I i II stopnia poprzez odpowiednio skonstruowany program studiów, korzystanie z różnych form współpracy ze społecznością lokalną oraz instytucjami publicznymi pozwala kształtować

podstawowe wartości sformułowane w Misji Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Poznaniu którą jest budowanie kultury nowoczesnego zarządzania i wspieranie indywidualnego rozwoju studentów w doskonaleniu kompetencji menedżerskich oraz wiedzy prawno-administracyjnej.

Ocena spójności kierunkowych i przedmiotowych/modułowych efektów kształcenia w odniesieniu do profilu ogólnoakademickiego – wymagań formułowanych dla obszaru wiedzy, z którego kierunek się wywodzi;

Efekty kształcenia określone dla każdego przedmiotu/modułu w grupie treści kierunkowych jak i podstawowych oraz przedmiotowych efektów kształcenia dla kierunku *Administracja* są zgodne z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Zakładane efekty kształcenia oraz spójność kierunkowych i podstawowych efektów kształcenia są zgodne z koncepcją rozwoju kierunku. Koncepcja ta zakłada, że absolwent studiów I stopnia, po zaliczeniu wszystkich przedmiotów kierunkowych, w tym także wybieralnych/alternatywnych, przedmiotów podstawowych i specjalnościowych ma ugruntowaną wiedzę w zakresie ustalonych w programie kształcenia wymagań, to jest w odniesieniu do wiedzy z zakresu nauk o administracji, w szczególności ma wiedzę na temat struktur administracji publicznej, jej podmiotów i zadań przez nią realizowanych. Jednocześnie absolwent posiada umiejętności umożliwiające rozróżnianie norm poszczególnych gałęzi prawa oraz umiejętność stosowania w praktyce norm prawa administracyjnego. Absolwent posiada także rozwinięte umiejętności analitycznego myślenia oraz merytorycznej argumentacji w zakresie rozwiązywania problemów ze sfery prawa administracyjnego i funkcjonowania administracji, potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych) w zakresie nauk o administracji, a także wykazuje zrozumienie dla potrzeby nieustannego podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Wszystkim przedmiotom/modułom w programie studiów I stopnia przypisano odpowiednie efekty kierunkowe. Absolwent z tytułem licencjata w zakresie administracji przygotowany jest do podjęcia studiów drugiego stopnia oraz studiów podyplomowych. Absolwent przygotowany jest do podjęcia pracy i rozwijania kariery zawodowej.

Absolwent studiów II stopnia, po zaliczeniu wszystkich przedmiotów kierunkowych, w tym także przedmiotów wybieralnych/alternatywnych, przedmiotów podstawowych i specjalnościowych ma ugruntowaną wiedzę w zakresie ustalonych w programie kształcenia

wymagań, to jest w odniesieniu do wiedzy z zakresu nauk o administracji, w szczególności ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat struktur administracji publicznej, jej podmiotów i zadań przez nią realizowanych. Jednocześnie absolwent posiada umiejętności umożliwiające precyzyjne rozróżnianie norm poszczególnych gałęzi prawa oraz umiejętność stosowania tych norm w praktyce. Absolwent posiada także umiejętność analitycznego myślenia oraz merytorycznej argumentacji, potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg procesów i zjawisk społecznych, formułować własne opinie na ten temat oraz stawiać hipotezy badawcze i je weryfikować a także wykazuje zrozumienie dla potrzeby nieustannego podnoszenia kwalifikacji zawodowych: swoich oraz ewentualnych podwładnych. Wszystkim przedmiotom/modułom w programie studiów II stopnia przypisano odpowiednie efekty kierunkowe. Absolwent z tytułem magistra w zakresie Administracji przygotowany jest do podjęcia studiów podyplomowych. Absolwent przygotowany jest do podjęcia pracy i rozwijania kariery zawodowej.

Można zatem stwierdzić, że zakładane efekty kształcenia studiów na kierunku *Administracja* zarówno I, jaki i II stopnia zgodne są z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku.

Ocena możliwości osiągnięcia kierunkowych i przedmiotowych/modułowych efektów kształcenia poprzez realizację celów i szczegółowych efektów kształcenia dla modułów kształcenia (poszczególnych przedmiotów, grup przedmiotów) oraz praktyk zawodowych (o ile są przewidziane w programie studiów).

Realizacja celów i szczegółowych efektów kształcenia dla przedmiotów/modułów kształcenia (poszczególne przedmioty) oraz praktyk zawodowych na ocenianym kierunku studiów stwarza możliwości osiągnięcia kierunkowych, przedmiotowych/modułowych efektów kształcenia. Efekty kształcenia przedstawiono w formie tabel i matrycy efektów kształcenia. Tabele zawierają symbole numeryczne efektów kształcenia na kierunku, opis kierunkowych efektów kształcenia oraz odniesienie kierunkowych efektów kształcenia do obszaru wiedzy.

Ocena dostępności opisu założonych efektów kształcenia (czy i w jaki sposób opis efektów kształcenia jest publikowany).

Opis efektów kształcenia jest prezentowany na platformie edukacyjnej Moodle, do której dostęp mają wszyscy studenci oraz w Dziekanacie Uczelni i Centrum Obsługi Studenta, ponadto wykładowcy przedstawiają cele i efekty kształcenia przewidziane dla poszczególnych przedmiotów/modułów na zajęciach ze studentami. W opisach znajdują się m.in. informacje o zakładanych efektach kształcenia, opisie warunków i kryteriów zaliczenia przedmiotu/modułu, skalach ocen i zasadach ich wyliczania, liczbie godzin pracy własnej studenta i godzin kontaktowych oraz przypisanych im punktach ECTS. Kryterium i zasady oceny określają wymagania, cele realizacji nauczanego przedmiotu, a także treści merytoryczne, jakie będą przekazywane przez nauczyciela w toku realizacji przedmiotu.

2) efekty kształcenia danego programu zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne,

Przyjęte efekty kształcenia dla kierunku Administracja zostały skonstruowane w sposób zrozumiały i sprawdzalny. Studenci są zapoznawani z efektami kształcenia, które są m. in. publikowane w opisach modułów/przedmiotów. W opisach tych znajdują się informacje o zakładanych efektach kształcenia, warunkach i kryteriach zaliczenia przedmiotu/modułu, skalach ocen i zasadach ich wyliczania, liczbie godzin pracy własnej studenta i godzin kontaktowych oraz przypisanych im punktach ECTS. Efekty kształcenia z poszczególnych przedmiotów/modułów zostały przypisane do trzech kategorii: wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Kryterium i zasady oceny określają wymagania, cele realizacji nauczanego przedmiotu, a także treści merytoryczne, jakie będą przekazywane przez nauczyciela w toku realizacji przedmiotu. Użyte w opisach modułu/przedmiotu sformułowania językowe odpowiadają poszczególnym kategoriom efektów kształcenia. Zastosowane sformułowania i zwroty są typowe i standardowe dla danego obszaru nauki. W poszczególnych kartach przedmiotu do efektów kształcenia przypisano metody weryfikacji ich osiągnięcia. Sformułowania merytorycznie są prawidłowe, co pozwala zrozumieć specyfikę kierunku.

3) jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny.

Wizytowana jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiając weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia.

Źródła wykorzystywane w procesie weryfikacji efektów kształcenia stanowią: nauczyciele akademicy; studenci; interesariusze zewnętrzni; prace dyplomowe; recenzenci prac dyplomowych; absolwenci.

Uczelnia posiada system oceny jakości kształcenia oraz (od niedawna) zespół który ma analizować realizację i weryfikację efektów kształcenia po zakończeniu poszczególnych semestrów oraz po zakończeniu egzaminów dyplomowych (Zarządzenie nr 3/2015 Rektora Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Poznaniu z dnia 27 marca 2015 r. w sprawie powołania Międzywydziałowego Zespołu do spraw jakości kształcenia Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Poznaniu). System oceny jakości kształcenia jest weryfikowany przez samorząd studencki. Studenci mają dostęp do kart poszczególnych przedmiotów, w których zawarte są wszystkie informacje dotyczące zakładanych efektów kształcenia i sposobów ich weryfikacji.

W ramach prowadzonych na Uczelni studiów na odległość (e-learningowych) stwierdzić należy, że weryfikacja uzyskanych efektów kształcenia jest prowadzona na bieżąco, z wykorzystaniem narzędzi oceny punktowej na platformie Moodle (takich: fora, case study, zadania, quizy), natomiast ostateczne zaliczenia i egzaminy końcowe ze wszystkich przedmiotów są realizowane w siedzibie Uczelni. W dniu wizytacji ZO na hospitowanych zajęciach odbywały się tego typu sprawdziany i zaliczenia. Efekty kształcenia i ich weryfikacja na studiach prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są porównywalne z efektami kształcenia i metodami ich weryfikacji na studiach prowadzonych w Uczelni w sposób tradycyjny.

Każdy student ma dostęp do wiedzy o zakładanych, w ramach poszczególnych przedmiotów, efektów kształcenia. System oceny efektów kształcenia jest jawny i przejrzysty, dostępny studentom, umożliwiając weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia. Student na początku semestru zapoznaje się z programem, warunkami zaliczeń, formami nauczania i metodami weryfikacji oraz kryteriami oceny. Wszystkie te informacje zawarte są w karcie przedmiotu.

Weryfikacji efektów kształcenia służy również egzamin dyplomowy, który zgodnie z Regulaminem Studiów WSZiB w Poznaniu odbywa się przed komisją, w skład, której wchodzi promotor, recenzent i przewodniczący (ust. 3. § 41 Regulaminu). Skład komisji

budzi jednak zastrzeżenia, na podstawie ust. 3. § 37 Regulaminu promotorom może być nauczyciel akademicki legitymujący się przynajmniej stopniem doktora, podobne wymagania określa ust. 1. § 39 Regulaminu wobec recenzenta. Brak przynajmniej jednego samodzielnego pracownika naukowego należy uznać za naruszenie powszechnie przyjętych standardów recenzowania prac dyplomowych.

Analiza tematów prac absolwentów, udostępnionych Zespołowi Oceniającemu PKA w trakcie wizytacji wskazuje na ich zgodność z zakresem kierunku. Dla potrzeb oceny jakości procesu dyplomowania Zespół Oceniający PKA zapoznał się z 12, losowo wybranymi pracami dyplomowymi i dokumentacją egzaminów dyplomowych ich autorów.

W losowo wybranych teczkach akt osobowych studentów znajdują się dokumenty związane z procesem dyplomowania: egzemplarz pracy dyplomowej, opinia promotora i recenzja, protokół z egzaminu dyplomowego oraz dyplom wraz z suplementem (egzemplarz przeznaczony do akt). Sposób prowadzenia i przechowywania tej dokumentacji nie budzi poważniejszych zastrzeżeń.

Po analizie treści tych prac dyplomowych Zespół Oceniający nie stwierdził przypadków zawyżania ocen prac dyplomowych przez promotorów lub recenzentów. Poziom merytoryczny opinii i recenzji kontrolowanych prac dyplomowych nie budzi poważniejszych zastrzeżeń. Pytania zadawane dyplomantom pochodzą z udostępnianej wcześniej studentom listy pytań, pokrywających treści przedmiotowe kierunku studiów *Administracja*. Zastrzeżenia budzi natomiast skład komisji egzaminu dyplomowego. Istotnym mankamentem jest fakt, że w składach komisji egzaminów dyplomowych na ogół nie występuje co najmniej jeden samodzielny nauczyciel akademicki.

Szczegółowy opis prac dyplomowych, z którymi zapoznał się Zespół Oceniający PKA w trakcie wizytacji znajduje się w **Załączniku nr 4**.

Odsiew studentów na kierunku „administracja”

Analiza odsiewu studentów na ocenianym kierunku studiów wskazuje, że dominującą przyczyną jest nieuzyskanie wymaganych zaliczeń oraz niezdanie egzaminów, a w następnej kolejności: brak postępów w nauce, rezygnacja z powodów osobistych, niewniesienie opłat oraz niepodjęcie studiów (co dotyczy pierwszych semestrów). Na ostatnim semestrze skreślenia są spowodowane również niezłożeniem prac dyplomowych. Najwięcej skreśleń i

rezygnacji odnotowuje się po pierwszym semestrze studiów, co wynika przede wszystkim z trudności w dostosowaniu się do wymagań związanych ze studiowaniem.

4) jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy, a uzyskane wyniki wykorzystuje w celu doskonalenia jakości procesu kształcenia.

Uczelnia monitoruje kariery absolwentów na podstawie ankiet prowadzonych wśród absolwentów za pomocą internetowych portali społecznościowych, skupiających absolwentów Uczelni. Ponadto przeprowadzane są systematyczne badania pogłębione wśród pracodawców, w szczególności wśród pracowników działów personalnych administracji publicznej w formie wywiadów telefonicznych w celu identyfikacji kompetencji szczególnie istotnych na rynku pracy. W gronie pracowników dydaktycznych na kierunku administracja pracują osoby bezpośrednio związane zawodowo z administracją publiczną. Efekty kształcenia na kierunku *Administracja* dostosowane są do oczekiwań otoczenia społecznego w tym rynku pracy.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1). Zakładane kierunkowe efekty kształcenia odnoszące się do programu studiów I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim są zgodne z wymogami Krajowych Ram Kwalifikacji oraz koncepcją rozwoju kierunku. Zakładane kierunkowe efekty kształcenia w pełni pokrywają efekty specyficzne dla obszarów nauk społecznych oraz humanistycznych, w których kierunek jest umiejscowiony. Opis zakładanych efektów kształcenia jest opublikowany na stronie internetowej Uczelni. Karty opisu przedmiotów zostały opracowane zgodnie z wymogami Krajowych Ram Kwalifikacji, z uwzględnieniem m.in. opisu efektów kształcenia dla modułu w kategoriach „wiedza”, „umiejętności” i „kompetencje społeczne”, sposobów ich weryfikowania oraz bilansu godzinowego dla potrzeb określenia liczby punktów ECTS.

2). Na podstawie analizy kierunkowych efektów kształcenia oraz efektów kształcenia określonych w udostępnionych Zespołowi Oceniającemu PKA kartach opisu poszczególnych

przedmiotów można stwierdzić, że sposób ich formułowania nie budzi zastrzeżeń w zakresie czytelności, zrozumiałości i sprawdzalności.

3). Prowadzący kierunek Wydział Administracji stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia. System ten jest powszechnie dostępny, poprzez opublikowanie kart opisów przedmiotów na stronie internetowej Uczelni. System weryfikacji osiągania zakładanych celów i efektów kształcenia obejmuje wszystkie kategorie tych efektów („wiedza”, „umiejętności” i „kompetencje społeczne”), a także wszystkie etapy kształcenia. Zasady weryfikacji efektów kształcenia określonych w poszczególnych przedmiotach, w tym zasady zaliczania praktyk zawodowych oraz oceny procesu dyplomowania są zgodne z Regulaminem studiów oraz Regulaminem praktyk zawodowych przyjętymi w Uczelni. Realizacja procesu etapowej weryfikacji efektów kształcenia nie budzi poważniejszych zastrzeżeń. Proces dyplomowania przebiega poprawnie, chociaż wymaga dalszego doskonalenia w celu zapewniania odpowiedniego charakteru prac i poziomu merytorycznego opinii i recenzji. Należy zwrócić uwagę na skład komisji egzaminacyjnych, są sytuacje, w których zarówno promotor jak recenzent mają jedynie stopień doktora. W tym zakresie niezbędne są zmiany.

4). Uczelnia podejmuje działania w zakresie monitorowania karier swoich absolwentów na rynku pracy, z zamiarem wykorzystania uzyskanych wyników w celu doskonalenia jakości procesu prowadzonego kształcenia i dostosowania efektów kształcenia do oczekiwań absolwentów ocenianego kierunku studiów i otoczenia społeczno-gospodarczego (w szczególności rynku pracy).

3.Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

1.Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta.

Organizacja procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów nie budzi zastrzeżeń w zakresie możliwości osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia. Realizacja celów i szczegółowych efektów kształcenia dla przedmiotów/modułów kształcenia (poszczególne przedmioty) oraz praktyk zawodowych na ocenianym kierunku studiów stwarza możliwości osiągnięcia kierunkowych, przedmiotowych/modułowych efektów kształcenia. Efekty kształcenia przedstawiono w formie tabel i macierzy efektów kształcenia. Tabele zawierają

symbole numeryczne efektów kształcenia na kierunku, opis kierunkowych efektów kształcenia oraz odniesienie kierunkowych efektów kształcenia do obszaru wiedzy.

Studia pierwszego i drugiego stopnia na kierunku *Administracja* obejmują kształcenie w zakresie nauk o administracji. Studia trwają odpowiednio 6 semestrów oraz 4 semestry. Program studiów uwzględnia przedmioty podstawowe, kierunkowe, specjalnościowe i inne. W semestrze III-cim studiów pierwszego stopnia i I-szym studiów drugiego stopnia wybiera się jedną z oferowanych specjalności, których studiowanie odbywa się od semestru następnego. W ramach kierunku *administracja* prowadzi się kształcenie na studiach stacjonarnych, niestacjonarnych i niestacjonarnych (e-learningowych). Wszyscy studiujący otrzymują dodatkowo (drogą elektroniczną) materiały, niezbędne w procesie kształcenia. Studiujący w trybie e-learningu mogą uczestniczyć we wszystkich formach zajęć przewidzianych dla trybu niestacjonarnego. W dniu wizytacji studenci kształcący się na odległość byli obecni na zajęciach, na których odbywało się kolokwium zaliczeniowe.

Zajęcia dydaktyczne prowadzone są w formie wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów, lektoratów i seminariów dyplomowych. Ponadto, w trakcie trwania studiów, zgodnie z zatwierdzonym programem studenci odbywają praktyki zawodowe.

Na podstawie analizy aktów normatywnych oraz dokumentacji związanej z organizacją roku akademickiego, ewidencją, kontrolowaniem i zaliczaniem praktyk zawodowych, przedłożonej Zespołowi Oceniającemu PKA w trakcie wizytacji można stwierdzić, że proces planowania, organizacji, realizacji oraz rozliczania zajęć i praktyk zawodowych przebiega na ocenianym kierunku właściwie. Sposób określenia nakładów pracy i obciążenia studentów związanego z osiągnięciem zakładanych efektów kształcenia, wynikający z analizowanych przez Zespół Oceniający PKA programów studiów dla ww. naborów, nie budzi zastrzeżeń.

Kształcenie realizowane jest w oparciu o plany i programy studiów opracowane zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym dla danego rocznika.

Analiza przedstawionego programu kształcenia wskazuje, iż zarówno sekwencja przedmiotów jak i formy zajęć i liczba godzin w ramach poszczególnych przedmiotów są prawidłowe i zapewniają osiągnięcie założonych efektów kształcenia. Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Przedstawiony do oceny plan i program studiów zapewnia uzyskanie efektów kształcenia określonych w sylwetce absolwenta.

Studia pierwszego stopnia na kierunku *Administracja* na Wydziale Administracji trwają 6 semestrów i kończą się uzyskaniem tytułu zawodowego licencjata. Obecnie studia te prowadzone są w trybie niestacjonarnym. Programy studiów zostały tak skonstruowane, aby umożliwić studentowi nabywanie wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych dla jego przyszłej pracy zawodowej. Absolwent kierunku *Administracja*, studiów I stopnia, jest przygotowany do podjęcia studiów II stopnia oraz studiów podyplomowych.

Studia drugiego stopnia na kierunku *Administracja* trwają 4 semestry i kończą się uzyskaniem tytułu magistra. Obecnie studia te również prowadzone są w trybie niestacjonarnym. Programy studiów zostały tak skonstruowane, aby umożliwić studentowi nabywanie wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych dla jego przyszłej pracy zawodowej. Absolwent kierunku *Administracja*, studiów II stopnia, jest przygotowany do podjęcia studiów podyplomowych.

System kształcenia na kierunku *Administracja* poprzez odpowiednio skonstruowany program studiów, korzystanie z różnych form współpracy ze społecznością lokalną oraz instytucjami praktyki społecznej, a także z uczelniami zagranicznymi pozwala kształtować podstawowe wartości sformułowane w Misji Uczelni.

Punktem wyjścia w konstruowaniu programów są zakładane, obszarowe i kierunkowe, efekty kształcenia. Program studiów I i II stopnia na kierunku *administracja* zawiera charakterystykę studiów, opis zakładanych efektów kształcenia, opis programów studiów oraz opis warunków prowadzenia studiów i sposoby realizacji kształcenia na kierunku.

Zgodnie z programem studiów, studia I stopnia na kierunku *Administracja* trwają 6 semestrów. Liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji (tytułu zawodowego licencjata) wynosi 180.

Studia II stopnia na kierunku *Administracja* trwają 4 semestry. Liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji (tytułu zawodowego licencjata) wynosi 120.

Plany studiów i treści programowe poszczególnych przedmiotów zapewniają z jednej strony powiązanie wiedzy z zakresu nauk o administracji z wiedzą z zakresu innych dyscyplin z obszaru nauk społecznych, z drugiej pozwalają zdobyć bardziej szczegółową wiedzę specjalistyczną i praktyczną.

2. Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Analiza założonych efektów kształcenia, treści programowych poszczególnych przedmiotów, wynikających z planu studiów oraz stosowanych form i metod dydaktycznych pozwala na stwierdzenie, że tworzą one spójną całość.

Efekty kształcenia określone dla każdego przedmiotu/modułu w grupie treści kierunkowych jak i podstawowych oraz przedmiotowych efektów kształcenia dla kierunku *Administracja* są zgodne z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Zakładane efekty kształcenia oraz spójność kierunkowych i podstawowych efektów kształcenia są zgodne z koncepcją rozwoju kierunku. Koncepcja ta zakłada, że absolwent studiów I stopnia, po zaliczeniu wszystkich przedmiotów kierunkowych, w tym także przedmiotów wybieralnych/alternatywnych, przedmiotów podstawowych i specjalnościowych ma ugruntowaną wiedzę w zakresie ustalonych w programie kształcenia wymagań, to jest w odniesieniu do wiedzy z zakresu nauk o administracji, w szczególności ma wiedzę na temat struktur administracji publicznej, jej podmiotów i zadań przez nią realizowanych. Jednocześnie absolwent posiada umiejętności rozróżniania norm poszczególnych gałęzi prawa oraz umiejętność stosowania w praktyce norm prawa administracyjnego, analitycznego myślenia oraz merytorycznej argumentacji w zakresie rozwiązywania problemów ze sfery prawa administracyjnego i funkcjonowania administracji. Absolwent wykazuje także umiejętność analizy, oceny i interpretacji zjawisk społecznych bezpośrednio związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej, a także wykazuje zrozumienie dla potrzeby nieustannego podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Wszystkim przedmiotom/modułom przypisano odpowiednie efekty kierunkowe. Absolwent z tytułem licencjata w zakresie *Administracji* przygotowany jest do podjęcia studiów drugiego stopnia oraz studiów podyplomowych. Absolwent przygotowany jest do podjęcia pracy i rozwijania kariery zawodowej. Natomiast absolwent studiów II stopnia, po zaliczeniu wszystkich przedmiotów kierunkowych, w tym także przedmiotów wybieralnych/alternatywnych, przedmiotów podstawowych i specjalnościowych ma ugruntowaną wiedzę w zakresie ustalonych w programie kształcenia wymagań, to jest w odniesieniu do wiedzy z zakresu nauk o administracji, w szczególności ma pogłębianą i rozszerzoną wiedzę na temat struktur administracji publicznej, jej podmiotów i zadań przez nią realizowanych. Jednocześnie absolwent posiada umiejętności umożliwiające precyzyjne rozróżnianie norm poszczególnych gałęzi prawa oraz umiejętność stosowania tych norm w praktyce. Absolwent posiada także umiejętność analitycznego myślenia oraz merytorycznej argumentacji, potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg procesów i zjawisk społecznych, formułować własne opinie

na ten temat oraz stawiać hipotezy badawcze i je weryfikować a także wykazuje zrozumienie dla potrzeby nieustannego podnoszenia kwalifikacji zawodowych: swoich oraz ewentualnych podwładnych. Wszystkim przedmiotom/modułom w programie studiów II stopnia przypisano odpowiednie efekty kierunkowe. Absolwent z tytułem magistra w zakresie Administracji przygotowany jest do podjęcia studiów podyplomowych. Absolwent przygotowany jest do podjęcia pracy i rozwijania kariery zawodowej.

Absolwent z tytułem magistra w zakresie *Administracji* przygotowany jest do podjęcia studiów podyplomowych. Absolwent przygotowany jest do podjęcia pracy i rozwijania kariery zawodowej.

Na Uczelni funkcjonuje możliwość indywidualizacji studiów. Regulamin studiów przewiduje dla studentów szczególnie uzdolnionych (średnia ze wszystkich przedmiotów co najmniej 4, 0) kształcenie w oparciu o indywidualny plan studiów, w którego uzgodnieniu uczestniczy student, opiekun naukowy i Dziekan. Dla studentów znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej regulamin przewiduje indywidualną organizację studiów, której zakres uzgadnia ze studentem Dziekan.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1). Organizacja procesu kształcenia na ocenianym kierunku nie budzi zastrzeżeń w zakresie możliwości osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskania zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Program studiów niestacjonarnych I i II stopnia spełnia wymagania wynikające z rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 131). Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta.

2). Analiza zakładanych kierunkowych i przedmiotowych efektów kształcenia, treści programowych poszczególnych przedmiotów oraz stosowanych form i metod dydaktycznych prowadzi do wniosku, że tworzą one spójną całość.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów.

1) Ocena czy liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwią osiągnięcie założonych celów i efektów realizacji danego programu

Pracownicy wchodzący w skład minimum kadrowego (12), a także pozostali nauczyciele akademicy prowadzących zajęcia na kierunku *administracja* (25) umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, a także realizację programu na ocenianym kierunku studiów, ponieważ ich dorobek naukowy oraz kwalifikacje są adekwatne do programu kształcenia, a także do zakładanych efektów kształcenia na wyżej wymienionym kierunku studiów.

2) dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia; na kierunkach o profilu praktycznym w procesie kształcenia uczestniczą nauczyciele z doświadczeniem praktycznym, związanym z danym kierunkiem studiów.

Po dokonanej analizie pod względem formalnym akt osób, które wchodzi w skład minimum kadrowego na kierunku *administracja*, należy uznać, iż zostały spełnione warunki określone w § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1370.) – minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, § 13 ust. 1 powyższego rozporządzenia (*Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli został zatrudniony w uczelni nie później niż od początku semestru studiów*) oraz § 13 ust. 2 (*Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli w danym roku akademickim prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej: 30 godzin zajęć dydaktycznych w przypadku nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego lub będącego osobą, która nabyła uprawnienia równoważne z uprawnieniami doktora habilitowanego, 60 godzin zajęć dydaktycznych – w przypadku nauczyciela akademickiego posiadającego stopień naukowy doktora lub kwalifikacje drugiego stopnia*) oraz § 15 ust. 1 (*Minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora*).

Podczas weryfikacji teczek osobowych, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, stwierdzono, iż wszystkie osoby zgłoszone do

minimum kadrowego spełniają warunki określone w **art. 112a** ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.). Kwalifikacje naukowe nauczycieli akademickich potwierdzają odpowiednie dokumenty zawarte w ich teczkach osobowych. Deklarowane doświadczenie zawodowe nauczycieli akademickich znajduje odzwierciedlenie w dokumentacji – świadectwach pracy.

Spośród **12 nauczycieli akademickich** zgłoszonych przez Uczelnię, **do minimum kadrowego zaliczono:**

- 6 nauczycieli akademickich z tytułem naukowym profesora lub stopniem naukowym doktora habilitowanego;
- 6 nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora.

(informację na temat poszczególnych nauczycieli zawarte są w załączniku nr 5 do raportu).

Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji między liczbą nauczycieli akademickich stanowiącymi minimum kadrowe a liczbą studentów ocenianego kierunku studiów

Proporcja liczby nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego do liczby studentów kierunku **spełnia** wymagania § 17 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445) i wynosi ok 1:19,7.

Ocena czy w minimum kadrowym są reprezentanci każdego obszaru wiedzy, odpowiadającego obszarowi kształcenia, do którego przyporządkowano oceniany kierunek studiów oraz czy obejmuje ono reprezentantów dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

Zgodnie z § 12 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370), każdy obszar kształcenia, do którego przyporządkowano kierunek studiów jest reprezentowany w minimum kadrowym przez co najmniej jednego nauczyciela akademickiego posiadającego dorobek w obszarze wiedzy odpowiadającym temu obszarowi kształcenia.

Ocena stabilności minimum kadrowego (częstotliwości zmian jego składu).

Na podstawie przedstawionych przez Uczelnię informacji dotyczących minimum kadrowego stwierdzono, iż minimum jest stabilne, ponieważ na przestrzeni ostatnich lat nie nastąpiły znaczące zmiany w jego składzie. Opinia powyższa została potwierdzona przez pracowników dydaktycznych podczas spotkania z Zespołem Oceniającym.

Ocena prawidłowości obsady zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów: ocena zgodności obszarów nauki, dziedzin i dyscyplin naukowych reprezentowanych przez poszczególnych nauczycieli akademickich (w przypadku profilu praktycznego - ich doświadczenia zawodowego), ze szczegółowymi efektami kształcenia dla poszczególnych przedmiotów/modułów.

Na podstawie przedłożonych informacji o dorobku naukowym nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów stwierdzono zgodność dyscyplin naukowych ze szczegółowymi efektami kształcenia dla poszczególnych przedmiotów.

3) Ocena prowadzonej polityki kadrowej i jej spójności z założeniami rozwoju ocenianego kierunku studiów

Po przeanalizowaniu dokumentacji przedstawionej Zespołowi Oceniającemu przez Władze Uczelni, należy stwierdzić, że sytuacja kadrowa na kierunku *administracja* wykazuje wyraźną stabilność. Głównymi celami polityki kadrowej jest systematyczne podnoszenie kwalifikacji kadry w zakresie kolejnych stopni naukowych oraz ciągłość procesu poszukiwania i zatrudniania kadr o wyjątkowych walorach naukowo-dydaktycznych – wzmacniających i uzupełniających dyscypliny naukowe w Uczelni. Nauczyciel akademicki podlega ocenie okresowej co 2 lata. Przy ocenie osobno oceniana jest udokumentowana publikacjami aktywność naukowa, osiągnięcie dydaktyczne i organizacyjne oraz opinie studentów, które są wyrażane w badaniach ankietowych. Ocena ta ma wpływ na awans, nagrody, poziom wynagrodzenia, powierzenie funkcji kierowniczych, przyznawanie środków na działalność badawczą.

Załącznik nr 5 Nauczyciele akademicki realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. Cz. I. minimum kadrowe.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia.
- 2) Wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego kierunku zostały zaliczone.
- 3) Jednostka prowadzi stabilną politykę kadrową. Jest ona spójna z założeniami rozwoju kierunku *administracja*.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych.

Uczelnia dysponuje budynkiem dydaktycznym zlokalizowanym w centrum Poznania, w niewielkiej odległości od dworca kolejowego i autobusowego. Ogólna powierzchnia użytkowa wynosi 2511 m². Uczelnia dysponuje ośmioma salami wykładowymi, w tym pięcioma salami dla ponad 150 osób oraz trzema salami dla ok. 50 osób o łącznej powierzchni 1120 m². Wszystkie sale są przestronne, oświetlone i wentylowane oraz wyposażone są w komputer, rzutnik multimedialny, nagłośnienie, tablicę suchościeralną, a także posiadają dostęp do Internetu. Ponadto zajęcia realizowane są w pięciu salach ćwiczeniowych o łącznej powierzchni 247 m² oraz dwóch salach komputerowych wyposażonych łącznie w 44 stanowiska komputerowe. W całym trzykondygnacyjnym budynku Uczelni znajduje się dostęp do Internetu. Korytarze są przestrzenne, wyposażone w miejsca do siedzenia.

Biblioteka WSZiB w Poznaniu posiada bogaty księgozbiór – 19 974 woluminy w skład którego wchodzi książki, czasopisma i zbiory specjalne, odzwierciedlające profil kształcenia na Uczelni – pozycje z dziedziny prawa, administracji, ekonomii, organizacji i zarządzania, bankowości, marketingu, finansów, rachunkowości, matematyki, statystyki, psychologii, filozofii, politologii. W bibliotece znajduje się także różnorodny księgozbiór językowy, którego uzupełnienie stanowią zbiory audiowizualne. Do dyspozycji czytelników pozostają także wydawnictwa ogólne (encyklopedie, słowniki, leksykony, bibliografie). Dodatkowo biblioteka dysponuje odrębną czytelnią wyposażoną w 17 stanowisk komputerowych ze stałym dostępem do Internetu.

Księgozbiór Biblioteki WSZiB ciągle się rozrasta. Nowe zakupy książkowe dostosowane są do potrzeb czytelników. Przed rozpoczęciem każdego semestru wykładowcy przesyłają propozycje zakupu literatury do prowadzonych zajęć (po dwa do każdego przedmiotu). Na tej podstawie biblioteka dokonuje uzupełnienia zbiorów o brakujące pozycje lub ich najnowsze wydania. W roku 2014 dokupiono 134 woluminy, natomiast w 2015 91 woluminów w formie drukowanej i/lub cyfrowej. Biblioteka zawarła umowę z Wirtualną Biblioteką Nauki oraz Biblioteką Internetową IBUK Wydawnictwa Naukowego PWN.

Uczelnia w ramach dostosowania do potrzeb studentów niepełnosprawnych przygotowała różne udogodnienia infrastrukturalne, organizacyjne i dydaktyczne.

W budynku Uczelni znajduje się podjazd dla studentów na wózkach na pierwszą kondygnację. Ze względu na charakter budynku i strukturę własności Uczelni nie udało się

uzyskać zgody i dofinansowania na wykonanie windy zewnętrznej dla studentów posiadających trudności w poruszaniu się. W związku z powyższym dla tej grupy osób niepełnosprawnych Uczelnia stara się tak układać plan zajęć, aby były realizowane na pierwszej kondygnacji, ponadto na tej kondygnacji znajduje się Centrum Obsługi Studenta, w którym może on załatwić wszystkie sprawy administracyjne, a także złożyć zamówienie (w systemie Internetowym) i odebrać zamówione materiały z biblioteki uczelnianej. Dla studentów niepełnosprawnych możliwa jest realizacja programu kształcenia w oparciu o indywidualny plan studiów lub indywidualną organizację studiów, wykorzystując m.in. internetową platformę edukacyjną Moodle.

W ramach opieki nad studentami niepełnosprawnymi prowadzący zajęcia są poinformowani o studentach niepełnosprawnych uczestniczących w ich grupach i są według opinii studentów w pełni przychylni do indywidualizowania kontaktów z tymi studentami.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości w Poznaniu dysponuje w pełni wystarczającą na potrzeby dydaktyczne ocenianego kierunku infrastrukturą dydaktyczną. Sale i ich wyposażenie umożliwiają realizowanie postawionych celów studiów. Biblioteka jest dobrze prowadzona i całkowicie odpowiada potrzebom ocenianego kierunku. Budynki są przystosowane do osób z niepełnosprawnością.

6.Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów.

Badania naukowe prowadzone w Wyższej Szkole Zarządzania i Bankowości w Poznaniu od początku istnienia stanowią istotny element jej działalności. W okresie ostatnich pięciu lat pracownicy Uczelni aktywnie uczestniczyli w badaniach naukowych i publikowaniu jej wyników. Opublikowano łącznie 14 książek naukowych w tym 5 punktowanych po 30 pkt. oraz 56 artykułów naukowych, tym 3 z listy filadelfijskiej i 41 punktowanych (łącznie 197 pkt.). Ponadto wygłoszono podczas międzynarodowych konferencji naukowych 8 referatów, a podczas ogólnopolskich konferencji naukowych 15 referaty i większość z nich opublikowano w materiałach konferencyjnych lub pokonferencyjnych.

Zespół Oceniający stwierdza, że badania naukowe mają bezpośredni wpływ na proces dydaktyczny. Wyniki prowadzonych badań, a szczególnie ich opublikowane opracowania są

wykorzystywane jako literatura obowiązkowa lub uzupełniająca rozwój wiedzy i umiejętności w poszczególnych modułach oraz przedmiotach. W badaniach naukowych uczestniczą także studenci, głównie w związku z przygotowywaniem prac dyplomowych i magisterskich. Badania naukowe prowadzone przez kadrę mają wpływ na doskonalenie procesu dydaktycznego poprzez ofertę wykładów fakultatywnych.

Cyklicznie, każdego roku, na przełomie kwietnia i maja (w 2015 25 kwietnia) organizowana jest konferencja naukowa z udziałem studentów: „Studenci studentom, wykładowcy studentom”. Podczas tej konferencji studenci prezentują wyniki swoich prac naukowych (8-10 studentów) zarówno dla innych studentów jak i obecnych wykładowców. Przez wykładowców wygłaszany jest jeden referat, zazwyczaj dotyczący jednego z aspektów badań naukowych. Prowadzone badania naukowe są kompatybilne z realizowanym procesem dydaktycznym. Wyniki badań naukowych prezentowane są studentom podczas zajęć tematycznych (np. wyniki badań uzyskane w ramach projektu badawczego dotyczącego sprawności administracji publicznej zostały zaprezentowane podczas zajęć z zakresu prawa administracyjnego i postępowania administracyjnego; wyniki badań z zakresu skuteczności instrumentów w zakresie przeciwdziałania do obrotu środków zastępczych, tzw. dopalaczy zostały zaprezentowane podczas zajęć z zakresu kryminalistyki i kryminologii, jak również podczas organizowanych dla studentów seminariów i konferencji naukowych. Dla studentów organizowane są dodatkowe zajęcia, podczas których mają możliwość zapoznania się z wynikami prac naukowo-badawczych prowadzonych w Uczelni

Należy również stwierdzić, że współpraca naukowa i badawcza z innymi instytucjami z otoczenia gospodarczego, administracji publicznej oraz otoczenia społecznego stanowi ważne źródło upracticzniania wiedzy i stymulowania umiejętności zdefiniowanych w efektach kształcenia. Ponadto stanowi istotny element poszerzania horyzontów myślenia globalnego i równolegle pogłębiania wiedzy wysoce specjalistycznej, która może być implementowana do konkretnych organizacji. Współpraca stanowi ponadto kluczowy czynnik rozwoju kompetencji społecznych w środowiskach naukowych, biznesowych i w otoczeniu społecznym.

Ocena eksperta międzynarodowego:

Po szczegółowym zweryfikowaniu dokumentacji dostarczonej Zespołowi Oceniającemu PKA przez władze jednostki, należy stwierdzić, że Wydział Administracji WSZiB w Poznaniu nie realizuje sformalizowaną współpracę międzynarodową z instytucjami zagranicznymi w

zakresie dydaktyki, jak i badań naukowych (–brak formalnych umów z zagranicznymi uczelniami, Karty Erasmus, Erasmus+, zagranicznych projektów badawczych).

Pomimo to, jednostka podejmuje działania w celu stworzenia i realizacji umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz obszaru naukowo – badawczego poprzez szereg inicjatyw, wśród których wymienić należy:

- współpracę z firmą konsultingową Booker Incorporated, specjalizującą się w technikach wykorzystania i zarządzania informacjami, zarządzaniu centrami kompetencji, szkoleniach przez internet a także usługach konsultingowych w dziedzinach organizacji administracji, zarządzania projektami i zarządzania wiedzą. Efektem współpracy w powyższym obszarze jest wprowadzanie nowych rozwiązań i technik prowadzenia zajęć na kierunku administracja. Współpraca na tym polu stwarza realne możliwości do odbywania przez studentów ocenianego kierunku warsztatów specjalizacyjnych i otrzymania certyfikatów Podstaw Zarządzania Projektami PMI Global R.E.P. (Project Management Foundations). Warsztaty są prowadzone, m.in. przez praktyków i wykładowców z Uniwersytetu Richmond w Wirginii, USA.

- zaangażowanie studentów Administracji Wydziału Administracji WSZiB w Poznaniu w procesie umiędzynaradawiania kształcenia na Uczelni. Odbywa się to w ramach Stowarzyszenia Enactus (dawny SIFE) – Studenci dla Przedsiębiorczości. Organizacja ta aktywnie działa w Wyższej Szkole Zarządzania i Bankowości od 1993 roku. Studenci WSZiB w 2012 roku uczestniczyli w Międzynarodowym konkursie organizowanym w Warszawie przez Enactus i zajęli III miejsce pokonując szereg publicznych uczelni. Sukces ten powtórzyli w 2014 roku również zajmując III miejsce. Konkurs prowadzony jest w języku angielskim i w jury konkursu zasiadają przedstawiciele biznesu z całego świata. Projekty prowadzone przez studentów mają charakter międzynarodowy np. jeden z projektów o nazwie „ECO DRIVING“ w swoim działaniu obejmował Europę. Inny projekt „BEE POWER“ był dedykowany wspieraniu krajów afrykańskich.

- organizowanie Konferencji Międzynarodowej we współpracy z organizacją Enactus. Członkowie organizacji Enactus z WSZiB utrzymują kontakty z innymi zespołami tej organizacji z całego świata w ramach konsultacji projektów, rozwiązań biznesowych i wsparcia lokalnych inicjatyw prowadzonych w ramach Enactus. Te doświadczenia wpływają

na programy i przebieg zajęć szczególnie tych dotyczących projektów biznesowych i nowych rozwiązań w administracji.

- udział kadry naukowo – dydaktycznej w międzynarodowych konferencjach naukowych, organizowanych w kraju i zagranicą, m.in. przez Uniwersytet Świętego Cyryla i Metodego w Trnawie; Uniwersytet Śląski, Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej oraz Instytut Politologii Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytet Adama Mickiewicza, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Uniwersytet Masaryka w Brnie, Uniwersytet Zarządzania i Biznesu. Poza tym kadra naukowo – dydaktyczna uczestniczy w wymianie międzynarodowej w zagranicznych ośrodkach akademickich, m.in.: The Polish Institute of Arts and Sciences oraz University of Colorado, Uniwersytet im. Miecznikowa w Odessie, Uniwersytet w Tell Awiwie, Deutsche Akademische Austausch Dienst (DAAD), Christian-Albrechts-Universität zu Kiel.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego.

Analiza zgromadzonej dokumentacji pozwala na sformułowanie wniosku, że prowadzone badania naukowe w istotny sposób przyczyniają się do poszerzania oferty edukacyjnej. Prowadzone badania naukowe mają także istotny wpływ na program przedmiotów w ramach prowadzonego kierunku studiów. Efekty prowadzonych badań oraz kompetencje kadry prowadzącej badania są wykorzystywane w bieżącej dydaktyce a także w działalności kół naukowych. Efektem ścisłego związania badań naukowych z prowadzonym kierunkiem studiów jest stałe aktualizowanie programu nauczania a także modyfikowanie koncepcji kształcenia i planów studiów. Władze wizytowanej Jednostki stwarzają niezbędne warunki do rozwijania zainteresowań oraz działalności naukowej studentów w studenckim ruchu naukowym.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię.

- 1) Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów;

Zasady rekrutacji kandydatów na studia na wizytowanym kierunku reguluje *Uchwała nr 2/2014 Rady Programowej Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Poznaniu z dnia 29*

maja 2014 r. dotycząca korekty do zasad rekrutacji w roku akademickim 2014/2015 w semestrze zimowym. Dokument ten określa m.in. limity przyjęć na studia stacjonarne, niestacjonarne oraz niestacjonarne w trybie na odległość na kierunek Administracja, a także zasady rekrutacji. Kandydaci na studia I stopnia na wizytowanym kierunku studiów muszą legitymować się pozytywnie zdanym egzaminem maturalnym, natomiast kandydaci na studia II stopnia – dyplomem ukończenia studiów wyższych. Warunkiem przyjęcia kandydata na studia jest dostarczenie przez niego dokumentów wymaganych przez Jednostkę oraz opłacenie czesnego.

- 2) system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen;

Ogólne zasady systemu oceniania wprowadza *Regulamin Studiów*, natomiast zasady szczegółowe wprowadzane są przez nauczycieli akademickich prowadzących przedmiot na pierwszych zajęciach kursu, są one także dostępne dla studentów w sylabusach. Studenci wizytowanego kierunku studiów w trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili opinię, że system oceniania jest przejrzysty i obiektywny, a warunki zaliczenia nie są konsekwentnie realizowane. Studenci studiów niestacjonarnych w trybie na odległość wyrazili opinię, że w ich przypadku zasady oceniania dostępne w sylabusach nie pokrywają się z ostateczną formą zaliczenia w sesji, a także obejmują zakres materiału przedstawiany w trakcie wykładów, a nie ten realizowany za pośrednictwem platformy Moodle. W opinii studentów problem ten zgłaszany był Władzom Jednostki, jednakże według studentów sytuacja nie uległa poprawie. W opinii studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA system oceniania jest jednolity wobec wszystkich studentów.

- 3) struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów;

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA posiadali informacje, czym są punkty ECTS oraz na jakiej zasadzie przypisywane są do przedmiotów. Studenci obecni na spotkaniu wyrazili opinię, iż punkty ECTS przypisane są do przedmiotów zgodnie z nakładem czasu niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Z informacji przedstawionej przez Władze Jednostki wynika, że studenci wizytowanego kierunku studiów nie mają możliwości uczestnictwa w wymianach krajowych oraz międzynarodowych, ponieważ Jednostka nie ma podpisanych umów w tym zakresie. Jednakże studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili opinię, że ze względu na specyfikę studiów

niestacjonarnych nie są oni zainteresowani taką możliwością. Studenci wizytowanego kierunku studiów mają możliwość wyboru w ramach lektoratu języka angielskiego oraz języka niemieckiego. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili opinię, że mimo testu diagnostycznego, który powinien podzielić studentów na grupy według ich poziomu zaawansowania zajęcia odbywają się w jednej grupie, co nie gwarantuje realizacji przedmiotu na odpowiednim poziomie. Rekomenduje się rozważenie realizacji zajęć z języka obcego międzykierunkowo w celu utworzenia grup na podobnym poziomie zaawansowania. Jako zaletę studenci wskazali nauczyciela akademickiego realizującego lektorat z języka angielskiego, który stara się w sposób indywidualny podchodzić do studentów z uwzględnieniem ich poziomu znajomości języka.

- 4) system pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia.

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili opinię, iż nauczyciele akademicy dostępni są w czasie wyznaczonych godzin konsultacji, a ze względu na specyfikę studiów można skontaktować się z nimi również za pomocą korespondencji e-mail oraz platformy Moodle. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili opinię, że niejednokrotnie otrzymali informacje od nauczycieli akademickich, że poprawy egzaminów odbywać się będą w innych miastach lub na innych Uczelniach w zależności od pierwszego miejsca zatrudnienia nauczyciela akademickiego. Pojedynczy studenci zwrócili również uwagę na fakt, iż takie sytuacje miały miejsce i egzaminy poprawkowe zdawali oni w innych uczelniach, w tym także poza Poznaniem. Studenci wizytowanego kierunku studiów niestacjonarnych wyrazili opinię, że w ramach wsparcia dydaktycznego są im przekazywane materiały naukowe, natomiast studenci niestacjonarni studiujący w trybie na odległość zwrócili uwagę, że materiały dostarczane im za pośrednictwem platformy Moodle, są niejednokrotnie niewystarczające do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, a od studentów wymagana jest obecność na nieobowiązkowych dla nich wykładach.

Jednostka umożliwia studentom realizację procesu kształcenia za pośrednictwem zajęć e-learningowych. Studenci studiujący w ramach kształcenia na odległość osiągają zakładane efekty kształcenia przede wszystkim z zakresu wiedzy poprzez materiały udostępniane za pośrednictwem platformy Moodle, natomiast ćwiczenia, dzięki którym osiągają efekty kształcenia z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych realizują w trakcie 3 obowiązkowych zjazdów. Za pośrednictwem platformy nie są realizowane egzaminy oraz

zaliczenia. Zgodnie z obowiązującymi na Uczelni przepisami studenci zobowiązani są złożyć egzaminy oraz odbyć zaliczenia w trakcie zjazdów. Studenci realizujący program kształcenia w trybie e-learningowym wyrazili opinię, że zadowoleni są ze sposobu odbywania zajęć, jednakże wielokrotnie materiały przekazywane im drogą elektroniczną nie pozwalają na osiągnięcie efektów kształcenia wymaganych za egzaminach i zaliczeniach. Zgodnie z zasadami rekrutacji obowiązującymi w Jednostce na studia II stopnia może zostać przyjęta osoba posiadająca dyplom ukończenia studiów wyższych niezależnie jakiego kierunku. Jednakże Jednostka nie zapewnia tym osobom możliwości osiągnięcia podstawowych dla kierunku Administracja efektów kształcenia poprzez realizację zajęć wyrównawczych. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili opinię, iż **wprowadzenie takich zajęć było—by dobrym rozwiązaniem, ponieważ obecnie nauczyciele akademicki ze względu na osoby, które nie ukończyły studiów I stopnia na kierunku administracja lub pokrewnym wielokrotnie powtarzają w trakcie realizacji zajęć podstawowe treści.** Sytuacja ta niezgodna jest z §6 ust. 4 Regulaminu Studiów, który mówi „Jeżeli wystąpią różnice programowe między programem studiów w Uczelni a programem studiów zrealizowanym przez studenta poza Uczelnią, dziekan wyznacza przedmioty uzupełniające różnice programowe i termin, w którym powinny być zaliczone. (...)”. Rekomenduje się rozważenie wprowadzenia przedmiotów uzupełniających treści podstawowe dla studentów nieposiadających dyplomu ukończenia studiów na kierunku administracja lub pokrewnym.

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili opinię, iż mogą indywidualizować swój proces kształcenia poprzez wybór specjalności oraz przedmiotów obieralnych, jednakże w powodu niewielkiej liczby studentów na roku realizowane są tylko pojedyncze specjalności oraz przedmioty obieralne. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili opinię, iż w trakcie zapisów informowani są o zasadach uruchomienia specjalności oraz przedmiotów obieralnych. Studenci wizytowanego kierunku studiów mają również możliwość indywidualizacji procesu kształcenia poprzez studiowanie w formie Indywidualnego Planu Studiów i Programu Nauczania oraz Indywidualnej Organizacji Studiów. Pierwsza forma indywidualizacji skierowana jest dla wyróżniających się studentów, którzy zaliczyli bezwarunkowo I rok studiów, zaliczyli w terminie poprzednią sesję egzaminacyjną oraz osiągnęli średnią ze wszystkich przedmiotów co najmniej 4,0. Zasady studiowania według IPS określa Rada Programowa, natomiast zgodę na realizację przez studenta IPS wyraża dziekan na wniosek zainteresowanego studenta. Druga możliwość

indywidualizacji procesu kształcenia skierowana jest do studentów znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej lub w innych uzasadnionych przypadkach. Zgoda na realizację IOS wydawana jest przez dziekana na wniosek zainteresowanego studenta. Realizacji procesu kształcenia w formie IOS pozwala na zaliczanie przedmiotów w terminach innych, niż przewidziane planem studiów oraz zwolnienie studenta z uczestnictwa w zajęciach obowiązkowych. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili opinię, że nie korzystają z możliwości stwarzanych przez IPS oraz IOS, ponieważ realizacja studiów w formie niestacjonarnej w odpowiednim stopniu pozwala im na indywidualizowanie swojego procesu kształcenia.

Studenci wizytowanego kierunku studiów mają dostęp do sylabusów m.in. za pośrednictwem platformy Moodle. Karty przedmiotów zawierają informacje dotyczące m.in. nazwy przedmiotu, nauczyciela akademickiego odpowiedzialnego za realizację przedmiotu, liczby godzin poszczególnych form kształcenia, liczbę punktów ECTS przypisanych do przedmiotu, wymagań wstępnych, celów kształcenia, zakładanych efektów kształcenia, treści programowych, zalecanej literatury oraz sposobu sprawdzania osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. W opinii studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA sylabus stanowi podstawowe źródło informacji na temat przedmiotu przede wszystkim dla studentów realizujących proces kształcenia na odległość. Studenci wyrazili opinię, że informację dostępne w sylabusach są dla nich wystarczającym źródłem informacji, jednakże w przypadku studentów e-learningowych wielokrotnie odbiegających od rzeczywistości, m.in. w zakresie treści przekazywanych w trakcie wykładów oraz sposobu zaliczenia przedmiotów. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili opinię, że obsługa administracyjna zapewniana jest na odpowiednim poziomie oraz w odpowiednich godzinach. Studenci bardzo pozytywnie ocenili utworzenie w budynku dydaktycznym Centrum Obsługi Studentów, w którym mogą w trakcie zajęć załatwić najpilniejsze sprawy związane z procesem kształcenia. Z informacji przedstawionych przez Władze Jednostki oraz studentów wizytowanego kierunku wynika, że Jednostka nie wspiera studentów niepełnosprawnych w zakresie wykraczającym poza przyznawanym z funduszu pomocy materialnej stypendium specjalne. Jedynym ułatwieniem jakim dysponuje Jednostka jest stosowany w bibliotece system upoważnień, dzięki którym książki w imieniu osoby niepełnosprawnej może wypożyczać oraz oddawać wskazana przez nią osoba. Studenci wizytowanego kierunku studiów na zakończenie procesu kształcenia na I i II stopniu studiów realizują pracę dyplomową zgodnie z zasadami zawartymi w Regulaminie Studiów. Studenci składają również egzamin dyplomowy, w trakcie, którego odpowiadają na pytania losowane z puli,

dostępnej wcześniej dla studentów. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili pozytywną opinię, na temat realizowanych seminariów, które w ich opinii ułatwiają im przygotowanie pracy dyplomowej, a także na temat promotorów, którzy wspierają ich merytorycznie. Studenci posiadali informacje na temat stosowanej przez Jednostkę procedury antyplagiatowej. Według informacji przedstawionej przez studentów studiów niestacjonarnych w trybie e-learningowym II roku studiów II stopnia na zakończenie studiów II stopnia pracę dyplomową mogą oni realizować pod opieką jednego z dwóch zaproponowanych przez Jednostkę promotorów, natomiast podczas realizacji pracy licencjackiej nie mieli możliwości dokonania wyboru. Mimo to studenci bardzo pozytywnie ocenili opiekę promotorską nauczycieli akademickich. Na wizytowanym kierunku studiów nie funkcjonuje żadne koło naukowe. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili opinię, że ze względu na specyfikę studiów nie są zainteresowani działalnością w takiej organizacji. System pomocy materialnej Jednostki regulowany jest przez *Regulamin pomocy materialnej dla studentów Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Poznaniu* wprowadzony *Zarządzeniem nr 15/2014 Rektora Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości z dnia 31 października 2014 roku*. Regulamin ten przewiduje świadczenia zgodne z art. 173 ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku *Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz. U. 2012 poz. 572 z późn. zm). Stypendia socjalne, specjalne dla osób niepełnosprawnych oraz zapomogi przyznawane są na wniosek zainteresowanego studenta przez Komisję Stypendialną, której skład w większości stanowią studenci. Stypendia rektora dla najlepszych studentów, wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy oraz odwołania od decyzji Komisji Stypendialnej rozpatruje Odwoławcza Komisja Stypendialna, której skład w większości stanowią studenci. Regulamin przyznawania pomocy materialnej dla studentów został uzupełniony o przepisy wynikające z ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o zmianie ustawy - *Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. 2014 poz. 1198) obowiązującej od października 2014 roku, m.in. w zakresie możliwości ubiegania się o stypendium rektora dla najlepszych studentów przez studentów I roku studiów I stopnia.

Studenci wizytowanego kierunku studiów mają przedstawicieli reprezentujących środowisko akademickie Jednostki zrzeszonych w Samorządzie Studentów, który działa na podstawie Regulaminu Samorządu Studentów Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Poznaniu. W trakcie wizytacji przedstawiony został przez Władze Jednostki projekt Regulaminu Samorządu Studentów, który ma zostać przedstawiony do zaopiniowania Radze Programowej w maju 2015 roku. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA nie posiadali

informacji, jaką działalność prowadzi Samorząd oraz w jakich kwestiach reprezentuje studentów Jednostki, dlatego rekomenduje się prowadzenie działań promocyjnych mających na celu informowanie studentów o działalności Samorządu Studentów oraz o pomocy, jaką mogą uzyskać od swoich reprezentantów. W Jednostce funkcjonuje Biuro Karier i Praktyk, które zapewnia studentom doradztwo zawodowe, a także oferty praktyk, staży i szkoleń. Jednakże studenci wyrazili opinię, że oferty Biura Karier nie są dostosowane do ich potrzeb. Studenci wizytowanego kierunku obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili opinię, że ze względu na specyfikę studiów niestacjonarnych w niewielkim stopniu korzystają z możliwości stwarzanych im przez Biuro Karier i Praktyk.

Ocena eksperta międzynarodowego:

Uczelnia nie posiada aktualnej Karty Erasmus 2014-2020. Struktura i organizacja programu studiów została jednak stworzona w sposób odpowiadający krajowej i międzynarodowej tendencji tworzenia programu kształcenia. Program początkowych semestrów bazuje na przedmiotach podstawowych, po czym przechodzi do przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych z zakresu administracji. Punkty ECTS związane z przedmiotami na poszczególnych semestrach są rozłożone proporcjonalnie. Taka struktura i organizacja programu studiów umożliwia krajową i międzynarodową mobilność studentów. System ECTS jednocześnie stwarza możliwości odbywania przez studentów kształcenia na poszczególnych semestrach w innych uczelniach, w tym zagranicznych

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Rekrutacja na studia realizowane na wizytowanym kierunku skierowana jest dla osób posiadających świadectwo maturalne (w przypadku studiów I stopnia) lub dyplom ukończenia studiów wyższych (w przypadku rekrutacji na studia II stopnia). Warunkiem przyjęcia kandydatów jest dostarczenie dokumentów wymaganych w toku rekrutacji oraz wniesienie opłaty czesnego.
- 2) W opinii studentów obecnych na spotkaniu system oceny osiągnięć jest przejrzysty, a warunki zaliczenia znane są studentom od pierwszych zajęć kursu. W opinii system oceny nie jest obiektywny. Studenci realizujący proces kształcenia w trybie na odległość wyrazili opinię, iż rozliczani są z wiedzy przekazywanej na wykładach realizowanych dla studentów niestacjonarnych, a nie z materiałów udostępnianych im za pośrednictwem platformy Moodle.
- 3) W opinii studentów punkty ECTS przypisane są do przedmiotów zgodnie z nakładem pracy niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Studenci wizytowanego

kierunku studiów nie mają możliwości uczestnictwa w wymianach krajowych i międzynarodowych, jednakże wyrazili oni opinię, że ze względu na specyfikę studiów nie są zainteresowani taką możliwością. Studenci realizują lektoraty z języka angielskiego i niemieckiego w grupach, które tworzone są z osób o znacznie różniącym się poziomie zaawansowania. Jako plus studenci wskazali nauczyciela akademickiego realizującego lektorat z języka angielskiego, który mimo dużego zróżnicowania poziomu zaawansowania studentów w grupie podchodził w miarę możliwości indywidualnie do poszczególnych osób.

4) W opinii studentów wizytowanego kierunku studiów niektórzy nauczyciele akademicy realizują egzaminy poprawkowe w miejscu swojego pierwotnego zatrudnienia, często poza Poznaniem. Studenci studiów e-learningowych zwrócili uwagę na fakt iż dostępne dla nich za pośrednictwem platformy Moodle materiały dydaktyczne nie pokrywają się z treścią wymaganą w trakcie zaliczenia przedmiotu. Studenci rekrutowani na studia II stopnia przez ukończoną administrację lub kierunku pokrewnego nie realizują zajęć wyrównujących co skutkuje powtarzaniem podstawowych treści w trakcie realizacji zajęć. Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość indywidualizacji procesu kształcenia poprzez wybór specjalności, przedmiotów obieralnych, a także IPS i IOS. Według studentów sylabusy są wystarczającym źródłem informacji, jednakże w opinii osób studiujących na odległość informacje zawarte w sylabusach nie pokrywają się z sytuacją rzeczywistą. Studenci wizytowanego kierunku nie są zainteresowani działalnością w kołach naukowych.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

- 1) **Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów.**

— Zarządzenie nr 2/2015 Rektora Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Poznaniu

z dnia 27 marca 2015 r., na podstawie którego wprowadzono „Politykę Jakości Kształcenia w Wyższej Szkole Zarządzania i Bankowości w Poznaniu”;

— Zarządzenie nr 3/2015 Rektora Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Poznaniu

z dnia 27 marca 2015 r., powołujące Międzywydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Poznaniu.

Celem głównym Polityki jest zapewnienie wysokiego poziomu kształcenia na studiach licencjackich, magisterskich, podyplomowych i innych formach edukacyjnych. Uczelnia ma zapewniać swoim studentom wysoką jakość świadczonych usług edukacyjnych i prowadzonej działalności naukowo-badawczej dzięki:

- sprawnemu zarządzaniu oraz przestrzeganiu ustalonych procedur, przepisów prawa
- i regulacji wewnętrznych w ramach systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia;
- posiadaniu wysoko wykwalifikowanej kadry naukowo - dydaktycznej, zaangażowanej w proces kształcenia i otwartej na nowe wyzwania;
- stałemu udoskonalaniu procesu kształcenia oraz jakości programów;
- dążeniu do podnoszenia rangi naukowej Uczelni;
- stosowaniu skutecznych i nowoczesnych metod oraz środków dydaktycznych;
- zapewnieniu i utrzymywaniu odpowiedniej infrastruktury dydaktycznej i kadrowej dla realizacji prowadzonych kierunków studiów, studiów podyplomowych oraz badań naukowych.

System oceny jakości kształcenia i zarządzania kierunkiem odbywa się dwukierunkowo. Pierwszy kierunek polega na kontroli bieżącej realizacji zajęć: wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów oraz zbieraniu opinii studentów w kwestiach bieżących. Drugi natomiast polega na zbieraniu opinii wśród studentów na temat prowadzonych zajęć. W tym celu zostaje zamieszczona na platformie ankieta, którą studenci wypełniają. Wykorzystywane są również opinie wykładowców na temat zainteresowania przedmiotem. Uwzględniane są także zmiany związane z diagnozą społeczną dotyczące zatrudnienia, informacje dotyczące tworzenia nowych stanowisk pracy z uwzględnieniem zapotrzebowania na różne rodzaje stanowisk. Władze Uczelni uwzględniają również preferencje dotyczące kierunków wydatkowania funduszy unijnych. Ponadto zbierane są oceny i analizy bezrobocia zwłaszcza w Wielkopolsce i w Zachodniej Polsce.

System zarządzania jakością procesu dydaktycznego opiera się na dokumentach statutowych i regulaminach wewnętrznych. Przepisy te regulują dodatkowo zarządzenia Rektora, a dotyczące regulaminów wewnętrznych, zasad i kryteriów okresowych ocen pracowników naukowo-dydaktycznych, określających pensum dydaktyczne, procedury obiegu zarządzeń wydawanych przez Rektora. Wykładowcy na bieżąco aktualizują karty

przedmiotów. W ramach systemu zarządzania jakością kształcenia wprowadzono ankiety, mające za zadanie ocenę pracowników dydaktycznych Uczelni i realizacji procesu dydaktycznego. Ich wyniki mają wpływ na obsadę zajęć w kolejnych semestrach. W ankietach jest również uwzględniana ocena administracyjnej obsługi studentów (praca Dziekana oraz pracowników dziekanatu). Wyniki ankiet są przekazywane władzom Uczelni i pracownikom, których dotyczą. Prorektor ds. Nauki wprowadził standardy okresowej oceny nauczycieli akademickich, zgodnie z wymogami ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym.

Prorektor, a także kierownicy katedr przeprowadzają hospitacje zajęć. Ich celem jest doradztwo i korekty zwłaszcza w zakresie metodycznym. Każda hospitacja potwierdzona jest notatką służbową, dotyczącą określenia miejsca wizytowanych zajęć w ich programie, charakterystyki metody prowadzenia zajęć oraz ich oceny metodycznej i merytorycznej. Ponadto wszyscy pracownicy są obowiązani do potwierdzania odbycia zaplanowanych zajęć poprzez podpisanie listy obecności. W przypadku niemożności ich realizacji (np. z powodu choroby), powiadamia się studentów oraz Dział Planowania w celu ustalenia nowego terminu. Na początku każdego roku akademickiego organizowane jest spotkanie studentów z Dziekanem Wydziału Administracji. Wszystkie wątpliwości, problemy, skargi, wnioski studenci mogą zgłaszać bezpośrednio lub pisemnie do Dziekana, w trakcie dyżurów (6 – 8 dyżurów w miesiącu), telefonicznie, za pomocą poczty elektronicznej oraz komunikatora dostępnego w ramach platformy Moodle. Informacje o terminach dyżurów Dziekana i innych pracowników funkcyjnych są udostępniane w ramach witryny internetowej Uczelni oraz publikowane na tablicy ogłoszeń.

W ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, po zakończeniu każdego semestru, prowadzona jest weryfikacja wszystkich efektów kształcenia osiągniętych przez studentów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Analiza przeprowadzana jest na podstawie protokołów i opinii przedkładanych przez wszystkich prowadzących zajęcia oraz na podstawie ankiety przeprowadzanej wśród studentów. W wyniku weryfikacji efektów kształcenia do programu studiów od roku akademickiego 2014/2015 wprowadzono nową formę zajęć praktycznych – warsztaty

Uczelnia stworzyła w 2009 r. w Biurze Karier i Praktyk oddzielne stanowisko pracy dla osoby, która zajmuje się monitorowaniem losów zawodowych studentów. Osoba ta zbiera oferty pracy i umieszcza na stronach internetowych Uczelni. W tym zakresie Uczelnia współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w Poznaniu. Biuro Karier dysponuje informacjami od niektórych absolwentów, że osoby które przyszły na studia a nie miały pracy

już w trakcie studiów lub po otrzymaniu dyplomów znalazły zatrudnienie dzięki aktywności Biura Karier. Uczelnia zleciła firmie konsultingowej badania losów absolwentów.

W celu eliminowania zjawisk patologicznych powołane są w Uczelni: Komisja Dyscyplinarna ds. Studentów oraz Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna ds. Studenckich, a także jest powołany Rzecznik Dyscyplinarny ds. Studentów. Zadaniem poszczególnych komisji jest rozpatrywanie przewinień dyscyplinarnych oraz zachowań patologicznych (nieetycznych) studentów. W celu zachowania obiektywizmu decyzji, w skład komisji wchodzi również studenci, którzy mają możliwość oceny zachowań i sytuacji patologicznych.

Zakresy obowiązków w odniesieniu do jakości kształcenia

Rektor:

- nadzór i koordynacja działalności naukowo-dydaktycznej poszczególnych jednostek organizacyjnych Uczelni,
- nadzór nad jakością kształcenia,
- dobór wysoko wykwalifikowanej kadry naukowo - dydaktycznej, zaangażowanej w proces kształcenia i otwartej na nowe wyzwania
- nadzór nad stałym udoskonalaniem procesu kształcenia oraz jakości programów.

Prorektor:

- nadzór nad realizacją Polityki Jakości
- nadzór nad ankietowaniem,
- nadzór nad okresową oceną nauczycieli akademickich,
- hospitacja zajęć,
- kontrola potwierdzeń realizacji zajęć,
- nadzór nad weryfikacją efektów kształcenia(co najmniej raz do roku).

Dziekan:

- analiza ankiet studentów,
- okresowa ocena nauczycieli,
- wykorzystanie wyników analizy ankiet do ewentualnej obsady zajęć,
- hospitacje zajęć,
- weryfikacja efektów kształcenia(co najmniej raz do roku).

Rada Programowa:

- opiniuje politykę jakości kształcenia,
- wskazuje kierunki jakości kształcenia,
- dokonuje oceny efektów kształcenia na każdym kierunku po zakończeniu roku akademickiego.

Międzywydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia:

zajmuje się kontrolą i weryfikacją procesu kształcenia, weryfikacją kart przedmiotów z punktu widzenia zgodności wskazanych w nich efektów kształcenia z ustalonymi efektami dla kierunków oraz weryfikacją stopnia osiągnięcia zakładanych efektów po każdym roku akademickim.

ocena systemu upowszechniania informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia oraz wprowadzanych zmian

Uczelnia wykorzystuje różnorodne metody upowszechnienia informacji na temat opisu efektów kształcenia. Obejmują one zarówno rozwiązania tradycyjne (prezentacja przez wykładowców, wywieszanie w gablotach, wgląd do materiałów katalogowych) oraz takie, które wykorzystują technologie *ICT* informacyjno-komunikacyjne (witryna internetowa, platforma e-learningowa *Moodle*, poczta elektroniczna, serwisy społecznościowe).

Materiały, dotyczące opisu efektów kształcenia można pobierać w formie dokumentów elektronicznych zapisanych (w formacie pdf) wraz z możliwością ich drukowania.

Procedury upowszechniania informacji:

Kandydaci na studia: upowszechnianie informacji w zakresie opisu kierunkowych efektów kształcenia kandydatom na studia jest realizowane z wykorzystaniem strony internetowej Uczelni – zakładka *Rekrutacja* oraz przez *Biuro Rekrutacji*. Osoby odpowiedzialne: administrator witryny, pracownik *Biura Rekrutacji*. Nadzór: dziekan odpowiedniego wydziału.

Studenci: upowszechnianie informacji w zakresie opisu kierunkowych efektów kształcenia studentom odbywa się poprzez witrynę Uczelni – zakładka *Studia/Kierunki*, a przedmiotowych w ramach platformy e-learningowej *Moodle* oraz w sposób tradycyjny, obejmując ich prezentację i analizę przez wykładowców w trakcie zajęć dydaktycznych, wywieszanie informacji w gablotach dziekanatów, możliwość wglądu do ich wykazu w *Centrum Obsługi Studenta*. Osoby odpowiedzialne: administratorzy witryny oraz platformy e-

learningowej *Moodle*, Kierownik Dziekanatu, wykładowcy, pracownik *Centrum Obsługi Studenta*. Nadzór: Dziekan odpowiedniego Wydziału.

Absolwenci Uczelni: upowszechnianie informacji w zakresie opisu efektów kształcenia absolwentom jest realizowane z wykorzystaniem witryny internetowej Uczelni – zakładka *Studia/Kierunki*, serwisy *Linkedin* oraz *GoldenLine*, poprzez *Biuro Karier i Praktyk* oraz, na życzenie, za pomocą poczty elektronicznej. Osoby odpowiedzialne: administratorzy witryny oraz serwisów społecznościowych, pracownik *Biura Karier i Praktyk*. Nadzór: Dziekan odpowiedniego Wydziału.

Wykładowcy: upowszechnianie informacji w zakresie opisu kierunkowych efektów kształcenia Wykładowcom odbywa się poprzez witrynę Uczelni – zakładka *Studia/Kierunki*, a przedmiotowych również w ramach platformy *Moodle* oraz za pomocą poczty elektronicznej. Osoby odpowiedzialne: Kierownik Dziekanatu, administratorzy witryny Uczelni oraz platformy e-learningowej *Moodle*. Nadzór: Dziekan odpowiedniego Wydziału.

Pracodawcy: upowszechnianie informacji w zakresie opisu kierunkowych efektów kształcenia pracodawcom odbywa się poprzez witrynę Uczelni – zakładka *Studia/Kierunki*, a przedmiotowych również w ramach platformy *Moodle*, za pomocą poczty elektronicznej oraz, na życzenie, również poczty tradycyjnej. Osoby odpowiedzialne: Kierownik Dziekanatu, administratorzy witryny Uczelni oraz platformy e-learningowej *Moodle*. Nadzór: Dziekan odpowiedniego Wydziału.

Inne osoby spoza Uczelni: upowszechnianie informacji w zakresie opisu kierunkowych efektów kształcenia osobom spoza Uczelni odbywa się poprzez witrynę Uczelni – zakładka *Studia/Kierunki* oraz zainteresowanym za pomocą poczty elektronicznej. Osoby odpowiedzialne: Kierownik Dziekanatu, administrator witryny Uczelni. Nadzór: Dziekan odpowiedniego Wydziału.

2) *W procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni.*

Koncepcja kształcenia tworzona jest przez zarządzających Uczelnią, tj. Rektora, Kanclerza i dziekanów. Jej wstępne zatwierdzenie przez Radę Programową pozwala na prowadzenie prac nad tworzeniem planów kształcenia. Plany kształcenia są tworzone na ocenianym kierunku z osobami przygotowanymi merytorycznie przede wszystkim wykładowcami. W tworzeniu planu bierze się także pod uwagę sugestie i opinie studentów. Szczegółową propozycję planu przedstawia dziekan na posiedzeniu Rady Programowej. Podlega ona dyskusji i jej przyjęcie lub odrzucenie jest głosowane na podczas obrad tejże Rady. Ostateczna wersja planu jest akceptowana przez Rektora i Dziekana. Oba te organy odpowiadają za realizację planu.

Z punktu widzenia udziału interesariuszy zewnętrznych w tworzeniu koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku studiów należy stwierdzić, że Uczelnia silnie związana jest ze środowiskiem lokalnym. Uczelnia utrzymuje stałe kontakty z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Poznaniu, Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego, Komitetem Monitorującym Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny, Radą Inwestycyjną Funduszu Powierniczego JEREMIE (Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises – Wspólne Europejskie Zasoby dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw). Powiązania te dają możliwości pozyskiwania informacji na temat potrzeb rynku pracy przekładające się na tworzenie koncepcji kształcenia oraz dają orientację o kierunkach wykorzystania funduszy unijnych, co skutkuje tworzeniem nowych specjalności.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
Wiedza	+	+	+		+/-	+
umiejętności	+	+	+		+/-	+
kompetencje społeczne	+	+	+		+/-	+

- + - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- +/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych:

1) Analiza przedstawionych rozwiązań organizacyjnych, powołanych struktur oraz przyjętych regulacji pozwala stwierdzić, że są one kompleksowe i efektywne. Umożliwiają one dokonanie rzetelnej oceny osiąganych efektów kształcenia, doskonalenia programu kształcenia i metod jego realizacji. Struktura zarządzania procesem dydaktycznym jest odpowiednio rozbudowana. Istotną wartością jest powołanie jednostek organizacyjnych, a przede wszystkim precyzyjne wyznaczenie zadań realizowanych przez określone podmioty. Podejmowane działania prowadzą do kompleksowych ocen efektów kształcenia, a ich wyniki stanowią podstawę doskonalenia programów i poszerzania oferty programowej. Z

przedstawionych materiałów wynika, że WSZJK jest w pełni przydatny do badania zgodności programu z założonymi efektami kształcenia oraz efektywny w zakresie doskonalenia programu kształcenia. Ocena upowszechnienia informacji wyników monitorowania jakości procesu kształcenia jest pozytywna.

2) Udział pracowników, studentów oraz interesariuszy zewnętrznych przyczynia się do budowy jakości procesu kształcenia. Zaleca się, aby wytyczony kierunek działania współpracy z otoczeniem zewnętrznym był rozwijany.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
3	program studiów		X			
4	zasoby kadrowe		X			
5	infrastruktura dydaktyczna		X			
6	prowadzenie badań naukowych ²					
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się			X		

² Ocena obligatoryjna jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich.

8	wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			
---	---------------------------------------	--	---	--	--	--

Ocena możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia i rozwoju ocenianego kierunku w wizytowanej jednostce oraz zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, a także wskazanie obszarów nie budzących zastrzeżeń, w których wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest wysoce efektywny oraz obszarów wymagających podjęcia określonych działań (uzasadnienie powinno odnosić się do konstatacji zawartych w raporcie, zawierać zalecenia).

Wydział posiada jasno i precyzyjnie określoną misję, którą ma realizować. Można mówić o silnym powiązaniu koncepcji kształcenia na kierunku *administracja* z misją i strategią całej Uczelni. Koncepcja kształcenia oraz program kształcenia i plany studiów realizowane na kierunku *administracja* odpowiadają wymogom wynikającym z obowiązujących unormowań prawnych. Efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób zgodny z wymogami prawa oraz umożliwiające opracowanie przejrzystego systemu ich weryfikacji. System weryfikacji efektów kształcenia umożliwia objęcie wszystkich efektów kształcenia na etapie zaliczeń przedmiotowych, zaliczeń etapowych (semestralnych) oraz egzaminów dyplomowych. Program studiów został prawidłowo opracowany. Przyjęta sekwencja przedmiotów jest logiczna i pozwala studentowi najpierw zapoznać się z ogólnymi zagadnieniami związanymi z funkcjonowaniem państwa i jego administracji, a następnie poznać zagadnienia szczegółowe, których znajomość pozwoli na osiągnięcie szczegółowych i ogólnych efektów kształcenia oraz nabycie umiejętności i kompetencji potrzebnych do znalezienia pracy w administracji publicznej i prywatnej. Spełnione zostały wymagania związane z obsadą minimum kadrowego kierunku oraz wymagania dotyczące obsady przedmiotów przez nauczycieli zaliczonych do minimum oraz spoza minimum kadrowego.